

Prima instanță: judecătoria Ciocana, mun. Chișinău (jud. I. Dutca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița)

ÎNCHEIERE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecători:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 16 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni “Direcom”, lui Serghei Cuzimenco, Serghei Lașco și Constantin Dogot cu privire la încasarea venitului ratat și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 13 februarie 2013, BC “Moldindconbank” SA s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva SA “Direcom”, lui Serghei Cuzimenco, Serghei Lașco și Constantin Dogot solicitând încasarea venitul ratat în mărime de 5612450, 45 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că a acordat SRL “Masarax-Com” prin contractul de credit nr. 114/2 din 10 octombrie 2006, modificat prin acordul adițional nr. 1 din 02 iulie 2008, un credit în mărime de 120000 dolari SUA cu termen rambursare- 09 octombrie 2008. Prin contractul de credit nr. 84/2 din 06 iunie 2007, modificat prin acordul adițional nr. 1 din 02 iulie 2008 și nr. 2 din 13 octombrie 2008, s-a acordat un credit în mărime de 175000 dolari SUA, cu termen rambursare -06 iunie 2009. Prin contractul de credit nr. 113/1 din 10 octombrie 2006, modificat prin acordul adițional nr. 1 din 02 iulie 2008, s-a acordat un credit în mărime de 2600000 lei, cu termen rambursare - 09 octombrie 2008. Prin contractul de credit nr. 83/1 din 06.06.2007 modificat prin acordul adițional nr. 1 din 02 iulie 2008 și nr. 2 din 13 octombrie 2008, s-a acordat un credit în mărime de 2200000 lei, cu termen rambursare - 06 iunie 2009.

Susține că, întru asigurarea rambursării în termen a creditelor acordate în baza contractelor de credit menționate și achitării dobânzilor pentru utilizarea lor, conform contractului de ipotecă fără număr din 11 octombrie 2006, autentificat notarial cu nr. 3956 la data de 11 octombrie 2006, modificat prin acordul adițional nr. 1 din 08 iunie 2007, autentificat notarial cu nr. 2543 din 08 iunie 2007, SA “Direcom” a ipotecat: încăperea nelocativă - bloc administrativ lit. A, cu număr cadastral 010030200906003, cu suprafața

totală de 390,5 m.p. din m. Chișinău, str. Lunca Bîcului, nr. 29; încăperea nelocativă nr. cadastral 010030200906002, cu suprafața totală de 850,4 m.p. din m. Chișinău, str. Lunca Bîcului, nr. 29, evaluate prin acord reciproc pentru 4663027 lei fără TVA.

Afirmă că, SRL "Masarax-Com", prin contractul nr. 171/1 din 20 noiembrie 2008, a mai contractat un credit în mărime de 1000000 lei, cu termen rambursare – 20 mai 2010. Pentru asigurarea rambursării în termen a acestui credit și a dobânzii pentru utilizarea lui, conform contractului de ipotecă fără număr din 21 noiembrie 2008, autentificat notarial cu nr. 5606 din 21 noiembrie 2008, SA "Direcom" a ipotecat: încăperea nelocativă cu număr cadastral 010030200906003, cu suprafața totală 390,5 m.p. din m. Chișinău, str. Lunca Bîcului, nr. 29; încăperea nelocativă cu număr cadastral 010030200906002, cu suprafața totală de 850.4 m.p. din m. Chișinău, str. Lunca Bîcului, nr. 29, cu valoarea de piață de 10629925 lei, fără TVA și valoarea de ipotecă prin acord reciproc de 5820600 lei, fără TVA.

Declară că, SRL „Masarax-Com” nu și-a onorat obligații de rambursare a creditului și de plată a dobânzilor pentru utilizarea lui, prin ce a încălcat atât prevederile legale, cât și condițiile contractuale.

Relevă că, termenele de rambursare a creditelor și de achitare a plăților aferente rezultate din contractele de credit, au expirat la 09 octombrie 2008, 06 iunie 2009 și 20 mai 2010 și respectiv specifică că i-a fost cauzat prejudiciu considerabil.

Remarcă că, conform contractelor de ipotecă are dreptul să-și execute dreptul de ipotecă urmărind bunul ipotecat, în cazul în care debitorul nu execută sau execută necorespunzător contractul de credit. Astfel, a întreprins măsurile prevăzute de Legea cu privire la ipotecă și a expediat pîrîtului notificarea privind executarea benevolă a contractului de ipotecă, cu mențiunea că în caz contrar va executa dreptul de ipotecă conform Legii cu privire la ipotecă. Însă, cerința a rămas fără răspuns în termenul stabilit.

Susține că, administratorii Serghei Cuzmenco, Serghei Lașco și Constantin Dogot ai SA „Direcom” nu și-au onorat obligațiile contractuale și contrar prevederilor legale, creează impedimente și se opun transmiterii bunurilor gajate pentru comercializare în scopul stingerii datoriilor rezultate din contractele de credit. Prin aceste acțiuni administratorii- persoane cu funcții de răspundere au adus prejudicii reclamantului și suportă pierderi sub forma venitului ratat.

Precizează că, în cazul în care SA "Direcom" executa obligațiile asumate prin contractele de ipotecă în termen pînă la data de 15 martie 2009, în termenul de 20 zile stabilit de lege din momentul înregistrării preavizului de executare a dreptului de ipotecă, comercializa aceste bunuri, iar banii primiți de la realizare îi acorda sub formă de credit altor persoane de la care urma să primească dobîndă. Astfel, prejudiciu material cauzat sub forma venitului ratat constituie 5562450,45 lei.

Prin încheierea din 06 martie 2013 a judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău s-a aplicat sechestrul pe mijloacele financiare ale pîrîților SA "Direcom", Serghei Cuzmenco, Serghei Lașco, Constantin Dogot în limita valorii acțiunii de 5612450, 45 lei. Concomitent, s-a dispus, în caz dacă mijloacele bănești lipsesc sau sunt insuficiente, aplicarea sechestrului pe bunurile pîrîților SA "Direcom", Serghei Cuzmenco, Serghei Lașco, Constantin Dogot, conform consecutivității prevăzute de art. 176 Cod de procedură civilă.

Prin decizia din 24 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a anulat sechestrul aplicat pe mijloacele financiare ale pîrîților SA "Direcom", Serghei Cuzmenco, Serghei

Lașco, Constantin Dogot și a fost menținut sechestrul aplicat pe bunurile pîrîților SA “Direcom”, Serghei Cuzmenco, Serghei Lașco, Constantin Dogot, în limita valorii acțiunii de 5612450, 45 lei.

La data de 21 octombrie 2013, BC “Moldindconbank” SA a înaintat cerere de modificare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea venitului ratat în mărime de 5562 450,45 lei de la SA “Direcom”, Serghei Cuzmenco, Serghei Lașco, specificînd că nu are pretenții față de Constantin Dogot, deoarece a achitat benevol o parte din datorie.

Prin încheierea din 21 octombrie 2013 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău s-a respins demersul lui Constantin Dogot privind anularea încheierii de asigurare a acțiunii din 06 martie 2013.

Prin decizia din 16 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a casat încheierea din 21 octombrie 2013 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău și s-a anulat sechestrul aplicat în partea mijloacelor financiare și a bunurilor lui Constantin Dogot.

Prin încheierea din 20 ianuarie 2015 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău s-a respins cererea lui Serghei Lașco privind anularea măsurii de asigurare.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2015 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău s-a respins cererea avocatului Irina Toncoglaz, în interesele lui Serghei Cuzimenco, privind anularea măsurii de asigurare.

Prin decizia din 10 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de avocatul Irina Toncoglaz, în interesele lui Serghei Cuzimenco și a fost menținută încheierea din 29 ianuarie 2015 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău.

La data de 20 ianuarie 2015, în cadrul ședinței de judecată, iar la data de 02 februarie 2015 în formă scrisă, reprezentantul BC “Moldindconbank” SA a înaintat o cerere prin care a solicitat separarea pretențiilor înaintate față de SA „Direcom”, în conformitate cu art. 188 Cod de procedură civilă, deoarece SA „Direcom” se află în proces de insolvență și strămutarea pricinii la Curtea de Apel Chișinău, ca fiind instanța competentă în examinarea litigiilor de ce țin de masa debitoare în cadrul procesului de insolvență.

La data de 06 aprilie 2015, avocatul Ludmila Stoianova, în interesele lui Serghei Lașco, a solicitat scoaterea cererii de pe rol în temeiul art. 267 lit.a) Cod de procedură civilă, deoarece nu a fost respectată procedura prealabilă sesizării instanței de judecată în privința lui Serghei Lașco.

Prin încheierea din 18 mai 2015 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău s-a respins cererea avocatului Ludmila Stoianova, în interesele lui Serghei Lașco, cu privire la scoaterea cererii de pe rol; s-a respins cererea reprezentantului BC “Moldindconbank” SA privind separarea pretențiilor înaintate față de SA „Direcom” și strămutarea pricinii la Curtea de apel Chișinău.

La data de 03 iulie 2015, BC “Moldindconbank” SA a înaintat o cerere de strămutare a pricinii în temeiul art. 43 alin.(2) lit.b) Cod de procedură civilă.

La data de 22 iulie 2015, BC “Moldindconbank” SA a înaintat o cerere de strămutare a pricinii în temeiul art. 43 alin.(2) lit.f) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea protocolară din 24 iulie 2015 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău s-a respins cererea reprezentantului BC “Moldindconbank” SA cu privire la strămutarea pricinii ca fiind inadmisibilă și ca fiind depusă repetat.

Prin hotărîrea din 24 iulie 2015 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldindconbank” SA împotriva SA

“Direcom”, Serghei Cuzimenco, Serghei Lașco și Constantin Dogot cu privire la încasarea venitului ratat și a cheltuielilor de judecată; s-a anulat măsura de asigurare aplicată prin încheierea din 06 martie 2013 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău.

La data de 03 februarie 2016, avocatul Ludmila Stoianov, în interesele lui Serghei Lașco, a depus cerere prin care a solicitat recuperarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4800, 00 lei, din contul BC „Moldindconbank” SA în beneficiul lui Serghei Lașco.

Prin decizia din 16 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de BC „Moldindconbank” SA și s-a menținut hotărârea din 24 iulie 2015 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău; s-a încasat din contul BC „Moldindconbank” SA în beneficiul lui Serghei Lașco cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4800,00 lei.

La data de 18 martie 2016 (Vol.III, f.d.2-3), BC „Moldindconbank” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 16 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău (recurs nemotivat).

La data de 23 mai 2016 (Vol.III, f.d.5-14), BC „Moldindconbank” SA a depus cererea de recurs motivată.

Prin recursul declarat, recurentul a solicitat casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 112500,00 lei, constituite din taxa de stat achitată în primă instanță, instanța de apel și instanța de recurs.

În susținerea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare au ignorat prevederile Legii cu privire la societățile pe acțiuni care stabilesc obligațiile și statutul administratorului, motivînd că unicul temei ce a stat la baza respingerii cererii de chemare în judecată înaintate a fost că pîrîții fiind în funcția de administratori ai societății pe acțiuni SA „Direcom”, poartă răspundere patrimonială în fața societății și nu față de persoanele terțe, așa cum prevede art. 74 al Legii cu privire la societățile pe acțiuni.

Susține că, materialele cauzei atestă că SA „Direcom” a fost înștiințat de BC „Moldindconbank” SA despre faptul neonorării obligațiilor contractuale de către debitorul principal SRL „Masarax-Com” și necesității achitării datoriei formate în termenele stabilite în notificare.

Remarcă că, conducerea SA „Direcom”, avînd calitate de debitor ipotecar și fidejutor, a fost prevenită despre intenția Băncii referitor la executarea dreptului de ipoteca conform Legii cu privire la ipotecă în cazul neexecutare a obligațiilor. Conform contractului de ipotecă, creditorul ipotecar poate să-și exercite dreptul de ipotecă, urmărind bunul ipotecat în cazul în care debitorul nu execută sau executa în mod necorespunzător prevederile contractului de credit.

Opinează că, instanțele ierarhic inferioare la adoptarea soluției pe caz, s-au limitat în exclusivitate la prevederile art. 74 al Legii cu privire la societățile pe acțiuni, interpretând eronat prevederile respective, considerîndu-le în așa mod ca numai în baza articolului dat, organele de conducere SA „Direcom” pot fi atrași la răspundere în cazul cauzării prejudiciului și numai față de SA „Direcom”.

Consideră că, instanțele ierarhic inferioare în actele de dispoziție s-au expus numai în privința pîrîților/intimaților Serghei Lașco, Serghei Cuzimenco, neglijînd în totalmente cerințele BC „Moldindconbank” SA față de pîrîțul SA “Direcom”, fapt ce contravine prevederilor art. 241 Cod de procedură civilă și demonstrează cu certitudine că nu au constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

În opinia recurentului, instanțele ierarhic inferioare, verificînd motivele cerințelor formulate în cererea inițială, cererea de modificare a pretențiilor, susținerile verbale, s-au

pronunțat superficial asupra motivelor de fapt și de drept, fără expunerea asupra tuturor argumentelor invocate de reclamant/apelant și fără a intra în esența pretențiilor înaintate și a circumstanțelor de fapt ale pricinii.

Remarcă că, examinarea superficială a cauzei, aprecierea arbitrară a probelor, concluzii bazate pe prevederile numai art. 267, 272 Cod civil, cu neglijarea probelor și argumentelor apelantului, lipsa motivelor în ceea ce privește respingerea cererii de chemare în judecată, dar și încălcarea flagrantă a normelor de drept material și procedural la emiterea încheierilor de respingere în separare, pronunțarea încheierii protocolare de respingere a cererii de strămutare, la examinarea acțiunii, constituie temei pentru casarea hotărârii instanței de fond.

Declară că, a înaintat cerere privind separarea pretențiilor, din motiv că în privința SA "Direcom" a fost intentat proces de insolvență. Prin încheierea din 18 mai 2015 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău cererea de separare a pretențiilor a fost respinsă.

La data de 06 iulie 2015 a înaintat cerere privind strămutarea pricinii conform art. 43 alin.(2) lit.b) Cod de procedură civilă, care a fost respinsă prin încheierea protocolară din 06 iulie 2015 a judecătorei Ciocana, mun.Chișinău.

Consideră că încheierea pronunțată este una ilegală și pur formală, dar acțiunile judecătorului sunt unele ilegale și preconcepate față de BC„Moldindconbank” S.A., deoarece instanța de judecată nu era în drept să emită încheierea protocolară în cazul dat, deci avea obligația de a-și expune opinia prin încheiere motivată care în conformitate cu prevederile art. 43 alin. (2) lit. b) și art. 43 alin. (3) Cod de procedură civilă, este pasibilă de contestare cu recurs.

Opinează că, încheierea pronunțată de judecătorei Ciocana, mun.Chișinău și menținută de instanța de apel este una ilegală și neîntemeiată, deoarece au fost încălcate prevederile legale stabilite de CPC al RM referitor la încheierile pasibile de atac separat de fondul cauzei, a fost aplicată legea care nu trebuia să fie aplicată, precum și judecătorul primei instanțe a pronunțat în mod arbitrar o încheiere pentru care legea prevede o forma motivată, prin ce a depășit competența sa. Prin aceste acțiuni instanța a încălcat grav drepturile reclamantului/ recurentului la apărarea drepturilor și intereselor legitime și a limitat accesul liber la justiție, drepturi garantate de legislația atât națională, cât și internațională. La fel și-a demonstrat atitudinea preconcepută față de BC „Moldindconbank SA.

În conformitate cu art.434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 16 martie 2016, iar BC „Moldindconbank” SA a declarat recurs la data de 18 martie 2016 (Vol.III, f.d.2), ceea ce denotă că recursul este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de BC „Moldindconbank” SA, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la

alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de BC „Moldindconbank” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de BC „Moldindconbank” SA, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de BC „Moldindconbank” SA împotriva deciziei din 16 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală